

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. IV. Corollarium notatu dignum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

sequatur charitas in operante. Sensus ergo doctrinae Apostoli est, tradere corpus suum absque charitate tam consequente quam antecedente, nihil prodesse, ex quo nihil contra nos. Licet enim martyrium charitatem non supponat necessarium, si nimirum toleretur ab eo qui solum est attritus de suis peccatis; illam tamen semper secum trahit, adeo ut martyr ipse sine charitate nunquam decedat; quia ipsis vi, & ex privilegio Dei, infunditur ei gratia & charitas conjuncta cum ipsa sanguinis effusione, in quo sensu etiam intelligendus est D. Thomas.

152. Objicies quarto: Præceptum charitatis obligat sub mortali in articulo mortis: Ergo si aliquis rapiatur ad martyrium, & non eliciat actum charitatis, peccabit mortaliter, subindeque nullus poterit recipere gratiam, vi martyrii, cum sola attritione.

153. Propter hoc argumentum plures existimant, attritionem cognitam non esse sufficientem dispositionem ad martyrium, sed requiri ad minus attritionem existimatam contritionem. Verum quamvis hæc opinio sit securior, & in praxi tenenda, nihil tamen est quod eam efficaciter suadeat; etsi enim præceptum dilectionis obliget quemlibet in articulo mortis per se, per accedens tamen ab hac obligatione liberatur, qui pro Christo, sive fidei defensione, vitam suam libenter profundit, maxime quia ex vi talis operis, summam Dei exhibet dilectionem. Unde in casu quo aliquis non posset recipere Baptismum, antequam pro Christo occideretur, sufficeret, si haberet memoriam peccatorum, quod in semetipsum attritionis supernaturalis excitaret; nam sicut martyrium suppleret in illo casu defectum Baptismi aquæ, ita suppleret defectum dilectionis Dei super omnia, & contritionis ex ea procedentis.

154. Objicies ultimum: Non potest designari tempus quo martyrium gratiam conferat ex opere operato: Ergo illam ita non tribuit. Consequentia patet, probatur Antecedens. Vel illam confert in instanti mortis, vel ante illud instans? Non in instanti mortis, quia jam homo non est in illo instanti. Neque ante illud instans, quia ante instans mortis nondum est martyrium, utpote consistens in morte propter Christum tolerata.

155. Respondeo negando Antecedens, & ad ejus probationem dico, martyrium conferre gratiam ex opere operato, brevissimo tempore ante mortis instans: licet autem nondum sit actu subsecuta mors, eo ipso tamen quod tempus illud parum distet a mortis instanti, cursus vitæ, ac certaminis, seu agonis, jam moraliter consummatus intelligitur.

156. Instabis primum: In illo brevissimo tempore vitæ quod martyri restat ante instans mortis, habet ipse adhuc libertatem, atque adeo potest adhuc peccare in sensu composito: Ergo nondum est martyr, sed tantum in ipsa mortis executione, alias enim posset martyr damnari. Secundò, Potest Deus miraculose illi prolongare vitam: Ergo ut sit martyrium, requiritur quod sit mors in executione.

157. Ad primam instantiam respondeo quod regulariter loquendo, in brevissimo tempore ante mortem, martyr non habet amplius libertatem, & si eam fortè habeat, Deus speciali privilegio ipsum in gratia confirmat, atque adeo impotentem reddit ad peccandum, in sensu composito.

Ad secundam similiter dico, in casu quo martyr qui recepit vulnus de se lethale, per minutum tamen mortem evadat, sicut Joannes Evangelista, Deum ipsum confirmatum in gentio est, quia licet in illo casu mortem miraculose evadat, vere tamen, absque novo martyrio debet martyr, ut constat de ipso Joanne Evangelista, quem Ecclesia ut martyrem colit, licet ante quo novo martyrio, post multos annos, animam efflaverit: gratia autem martyrii postulat suam excellentiam, confirmationem martyrii gratia.

§. IV.

Corollarium notatu dignum.

EX dictis inferes, mortem ex peste inderum & proprie dictum genus martyrii, ut tendit Theophilus Raynaudus in libro quod didit de martyrio per pestem: Verum enim proprie dictum martyrium quatuor habet propria privilegia, nimirum, justificationem ex opere operato, remissionem omnis culpæ & pena, exemptionem à precibus Ecclesiæ, auctoritatem ultra auream victori donandam; Sed hæc privilegia Ecclesia nusquam concessit quod mirum inter ministrandum agis, ut patet præpue de tertio & quarto; Ecclesia enim præorat, & missæ sacrificium offert, & nusquam cum martyrii Aureola depingit: Ergo morte peste in observantia languentium opperta, non est verum & proprie dictum martyrium.

Deinde, Aliud privilegium martyrii est, quod si mater propter Christum occidatur, filius qui gestat in utero à peccato originali mundaatur: nemo Catholicorum id unquam dixit de aliquem utero gestat mulier que immortuam in sterio peste laboranti: Ergo nullus Catholicorum unquam existimavit, mortem illam æquari martyrio, & omnibus ejus privilegiis gaudere.

Item, Verus & legitimus martyr, non debet sponte prodire ad ultionem mortem, sed cogendus aut vocandus est, ut est communis doctrina Patrum, à Christo accepta, qui prohibet ne ultro ad certamen accedamus, sed ad civitatem ad aliam fugiamus; tum ut nostrum imitari, tum etiam ut persecutorum bono contumeliamus, ne nos in periculum temere, & illorum vitiam propellamus: Sed hæc proprietates martyrii deest morienti peste, dum ex charitate in terra proximo: Ergo ille veri martyrii gloriam non habet.

Demum, Si accenseamus numero martyrum eos qui moriuntur inter ministrandum ægri, etiam in eorum album referendus erit S. Columbanus, qui maluit mori, quam castitatis iudicium facere, & illi omnes qui nolunt servare vitam in medio quodam illicito, ut Carthusianus edocui, religio sus transgressione regulæ &c. Nam sicut primi moriuntur in exercitio charitatis, & isti in exercitio alterius virtutis, subinde nec pro illis nec pro istis orandum erit, quod supra ex Augustino vidimus, in vitam faciant martyri qui orat pro martyre: At hæc plura quam talia absurda sunt: Ergo & opinio Theophili, quod circè iustissime à sacra Inquisitione Romana anno 1647. die 11. Martii damnata fuit, immo ostendit Thomas Hurtado in libro quem pro defensione hujus decreti, contra libellos d. Theophili Raynaudii edidit.